

Naturlig og høyteknologisk med kork

Barken til korkeiken benyttes i NASAs romskip, bladene til vindmøller, Laurent-Perrier Champagne, nye Mercedes F700 og designersko. I et gulv gir sjikt av kork både varme og komfort – og en skog av ulike utseender.

Av Chera Westman/ifi.no, ifi.no

Ser du et gulv merket «Corctech», skal du vite at produktet er både høyteknologisk og naturlig.

Kork absorberer lyd, fungerer varmeisolerende, er elastisk og fleksibelt og veier lite. Allerede de gamle fønikerne og egypterne fant ut at barken fra korkeiken kunne brukes til å lage lette og komfortable sko av. Fremdeles settes stor pris på materialets gode støtdempende og varmeisolerende egenskaper, og bruksområdene er mange og varierte: I alt fra designersko, gulv, romfart og vinkorker til vindmølleblader og hurtigtog dras nytte av materialets egenskaper.

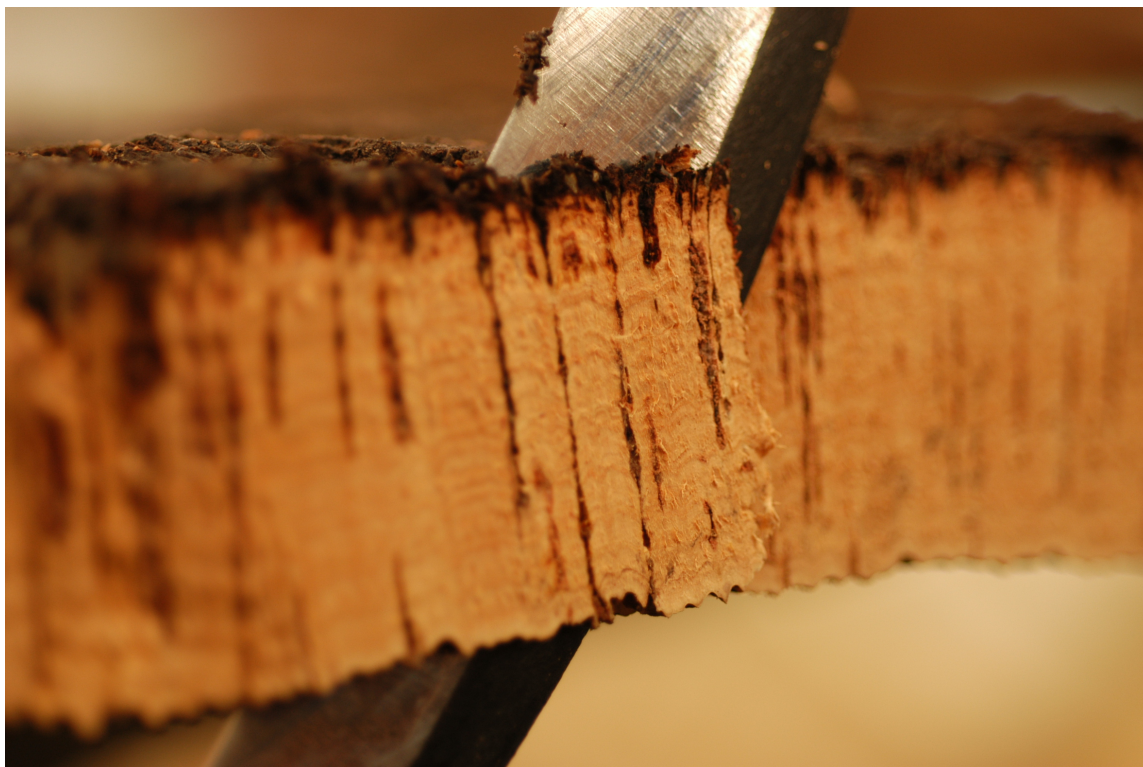
– Kork finner du til og med på planeten Mars, forteller Raol Valle ved Amorim & Irmãos som inngår i Amorim Group. Det er et familieeid selskap, og ledende i verden innenfor fremstilling av kork til bruk i innovative produkter. Bedriften ble startet i 1870 og drives nå av 4. generasjon med president og adm. direktør António Rios de Amorim i spissen.

Bikubestruktur

Nøkkelen til de unike egenskapene hos kork er cellestrukturen i materialet. Hver kvadratcentimeter kork er bygd opp av 40 millioner små luftfylte celler som ligner på vokskakene i en bikube. Barken består av 60 prosent luft, og det er en av forklaringene til at materialet veier så lite. Bikubestrukturen gjør at kork er fleksibelt og kan dempe støt, for så å gjenoppta sin opprinnelige form. Det gjør også materialet

varmeisolerende og kan beskytte sensitive deler i nesen på en romrakett mot oppheting grunnet friksjon i atmosfæren, forhindre at bladene i en vindmølle fryser og går i stykker om vinteren, og gjøre at et korkgulv føles varmt og behagelig å gå barføtt på.

Amorim Revestimentos produserer gulv- og veggprodukter som selges under en lang rekke varemerker over hele verden. I Skandinavia eier de siden 1989 varemerket Wicanders, som i Norge og Sverige representeres av Golvabia.

Bark fra korkeiken består til 60 prosent av luft.

Teknologisk materiale

Alle Wicanders gulvprodukter i kork merkes med etiketten «Corktech». På samme måte som klistrelappen «Intel inside» fortalte at datamaskinens prosessor var av ypperste kvalitet, viser denne merkingen at gulvet er et både høyteknologisk og naturlig produkt, med mange gode egenskaper. Corktech er ladet med begrepene naturlig, bærekraftig, innovativ og komfortabel.

Gulv av kork kan brukes i boligens alle tørre rom. Mest til sin fordel kommer gulvene steder der man står og går mye – slik som på kjøkkenet, og der man ønsker et varmt gulv – for eksempel på barnerom, i soverom og stuer.

Sjikt av kork brukes flere steder i Wicanders gulvprodukter, både over og under kjernematerialet HDF. De ulike lagene spiller en viktig rolle som problemløsere i både gulv- og veggproduktene.

Baksiden består av et korkunderlag som demper trinnlyder (i etasjen under) og fungerer varmeisolerende. Over den stabiliserende HDF-kjernen ligger et korksikt som demper trommelyder, som er lyder av blant annet trinn i samme rom som lyden oppstår, og dessuten gjør at gulvet føles varmt og godt å gå på.

Dette merket signaliserer både høyt tekniskinnhold og et naturlig produkt.

Vinylgulv med kork

I produktserien kalt Corkcomfort, brukes også tynne korkfiner som dekormateriale, under et beskyttende slitelag. For dem som ikke ønsker et kork-utseende, men fortsatt vil ha komforten og de øvrige gode korkegenskapene, leverer Wicanders også korkgulv med vinyl på toppen, kalt Vinylcomfort, som gir et ekstra komfortabelt og slitesterkt gulv. Vinylkorken finnes i flere ulike design – i flere naturtro etterligninger av tre og stein.

– Med et gulv av kork kan lyden fra personer som går på gulvet reduseres med opp til 53 prosent sammenlignet med et konvensjonelt laminat, sier Mário Pinho, som er eksportsjef for gulvproduktene i Skandinavia, Nord-Amerika, Australia og New Zealand.

Samtidig blir den som går og står på gulvet mindre sliten i bein og rygg, takket være den gode elastisiteten.

– Corktech-etiketten uttrykker at dette er et eksklusivt og teknologisk produkt, samtidig som det er et av naturens egne produkter, og Corktech er vårt viktigste budskap fremover, sier han.

Selskapet har også utviklet nye overflatebehandlinger, ftalatfrie slitelag og en ny metode å trykke mønster og struktur i de laminerte produktene på.

– Vi er verdensledende på kork, og derfor må vi hele tiden investere i forskning og utvikling. Ingen andre vil gjøre det for oss, sier han.

Den som ikke vil ha korkoverflate, kan istedet velge blant mange ulike vinyldesign.

Kork for vegg

Produktutvikling pågår løpende, og en av de grenene på Wicanders-korkstammen er veggkorken Dekwall. Den er bygd opp av to sjikt kork, med en forseglende overflate av voks eller lakk. Ytterligere et nytt produkt kommer trolig på nyåret.

Det seneste tilskuddet blir kalt Artcomfort, og består av et korklaminat som ved en nyutviklet, direkteprint-teknologi gis både farger og struktur som minner om stein, tre eller andre dekor direkte på det øvre korksjiktet – uten bruk av dekorpapir eller fotografier.

– Dessuten lanserer vi flere design i Corkcomfort-serien, forteller Henrik Andersson, salgsansvarlig for det norske markedet i Golvabia.

Veggkork ble lansert mot slutten av 2014.

Wicanders Corktech

...naturlig

Bevarer naturressurser, lages av barken fra korkeiken, høstes for hånd, skader ikke treet.

...bærekraftig

Skogene bevarer den biologiske mangfolden og er habitat for en rekke dyr og vekster, samt lagrer store mengder CO2.

...innovativt

Bruksområdene for kork utvides hele tiden, og på stadig flere områder kommer egenskapene til nytte. I dag brukes kork som dekorelement, som isolasjon mot varme eller kulde, til støtdemping grunnet sin lave egenvekt.

...komfortabelt

Økt stillhet

Mer varme

Bedre gangkomfort

Økt velbehag

Dempende

Wicanders produkter

Gulvproduktene lages i formater som harmonerer med utseendet (dekorsjiktet), enten som fliser, staver eller bord i ulike lengder. De fleste typer legges flytende ved bruk av klikk-fuging, men noen varianter kommer også som limprodukter uten HDF-kjerne.

Gulvproduktene med HDF har integrert klikkfuging. Over det ligger et sjikt kork som gir god fysisk komfort, lyddemping og varmeisolasjon. Baksiden består av et korkunderlag som forsterker den støtabsorberende og de akustiske og varmeisolerende egenskaper.

Corkcomfort: Her brukes et dekorsjikt av kork som lages av finér av hel kork eller av granulater, og som kan farges og pigmenteres for å gi svært forskjellige uttrykk.

Vinylcomfort: Komfortsjiktet av kork suppleres av et vinylbelegg som forsterker komfortegenskapene og med et dekorpapir med tre- eller flismønster. Over det er et slitelag med tekstur som gir et ekstra autentisk inntrykk.

Nye overflater

Amorim/Wicanders har utviklet flere forskjellige overflatebehandlinger som gir et slitesterkt og rengjøringsvennlig gulv. De ulike behandlingene møter forskjellige krav til slitasjemotstand, og er beregnet for slitasjeklasser fra 21 til 32.

– Vårt HPS, High Performance Surface, lages med ftalatfrie myknere og er et sunnere og mer miljøvennlig valg enn andre overflater. Samtidig opprettholdes en høy ytelse og lang levetid på gulvbelegget, sier Mário Pinho.

Løsningen er spesielt utviklet for områder med tung trafikk, som kommersielle lokaler og næringslokaler.

Overflatebehandlingen NPC Surface Finish (Natural Power Coat) gir god beskyttelse for lakkert korkgulv. Dette er en såkalt «hot coating» som påføres i fabrikk. NPC er en løsemiddels- og formaldehydfri polyuretanteknologi.

For bruk i boliger og næringslokaler med lav slitasje, finnes den såkalte Xtreme WRT Surface Finish (Wear Resistance Technology). Dette er en miljøvennlig keramisk lakk som garanterer lang holdbarhet.

Noen av gulvproduktene leveres også ubehandlet, for oljing eller lakkering etter montering.

Korkfakta

Korken hentes fra en spesiell type eik som vokser i avgrensede områder langs det vestlige Middelhavet. I Portugal, deler av Spania, Marokko, Tunisia, Frankrike og Italia vokser 2,1 millioner hektar skog med korkeik.

I Portugal blir skogen kalt Montado, og her er alle trær fredet. Den som får tillatelse til å hogge ned et tre, må plante to nye.

Korkeikene binder mye CO₂, forhindrer erosjon og ørkenutbredelse, binder vann i overflaten og er hjem for en lang rekke vekster og dyr.

Fra treet er cirka 25 år gammelt kan barken høstes. Med omtrent ni års intervaller hogges den forsiktig av fra stammen og de tykkeste grenene, uten at treet skades.

Umiddelbart begynner eiken å lage ny bark. Hogsten fra de to første innhøstingene kan kun brukes til gulv- og veggmaterialer, samt kompositter. Først ved tredje høsting, når treet er minst 43 år gammelt, er barken blitt av så fin og jevn kvalitet at den kan brukes til vinkorker. En korkeik blir cirka 250 år gammel.